

Thuis in het Verpleeghuis

Waardigheid en trots op elke locatie

Sarah Blom (ouderenpsycholoog): ‘De naakte waarheid van dementie’

Sarah Blom is ouderenpsycholoog, theatermaker en voormalig mantelzorgster van haar grootmoeder met dementie. Al enkele jaren voert ze diepgaande gesprekken met mensen met dementie. Het leidt tot bijzondere ontdekkingen en inzichten die niet verloren mogen gaan. Sarah blogt erover en verwerkte ze in haar educatieve theatershow ‘Dag Mama’.

‘Ik zie het eigenlijk altijd meteen. Een spreid op het bed, plantjes in de vensterbank. Schilderijtjes aan de wand, een oud dressoirtje. Deze dame houdt van huiselijkheid en er zijn mensen dusdanig betrokken dat ze geprobeerd hebben haar deze huiselijkheid te bieden. Hoogstwaarschijnlijk familie. Het zit hem in de kleine details: echte plantjes in de vensterbank, geen nepviolen of -orchideeën, nee: plantjes die water nodig hebben. Ja, het is er best gezellig, geen typische verpleeghuiskamer maar een slaapkamer zoals hij er thuis ook uitgezien kan hebben. Het heeft een duidelijke identiteit gekregen, háár identiteit.

Waar zou ze aan denken?

Ze zit bij het raam en staart naar buiten. Haar licht krullende grijze haar en blauwe priemende ogen verklappen haar vroegere schoonheid. De tijd lijkt nog niet veel grip op haar te hebben gehad. Een foto op haar eikenhouten dressoirtje trekt mijn aandacht. Een opvallend knappe vrouw kijkt mij aan; lieve ogen, een vriendelijk gezicht, een eerlijke, kwetsbare lach. Een gezicht waar je automatisch langer naar blijft kijken, wat je

nieuwsgierig maakt. Hoe zou ze zich gevoeld hebben op het moment dat deze foto werd gemaakt?. Ze zit op een bank met aan weerszijden een kind, ik schat van een jaar of 5/6. Ik kijk verder rond en zie een parmantig rokje aan haar kast hangen. Oude gelakte schoentjes met kleine hak staan naast haar nachtkastje. Op het kastje staat nog een foto van haar. Ze zit bij een beekje tussen twee oudere mensen in, ik vermoed haar ouders. Ze oogt wat triest. Alsof ze mijn gedachtes kan lezen, kijkt mw. Franssen plots op, waarna haar blik alweer snel afdwaalt naar buiten. Waar zou ze aan denken?

Ik besluit haar aan te spreken. *‘Mw. Franssen, goedemorgen, ik ben Sarah Blom en ik kom graag even kennis met u maken, vindt u dit goed?’*. Mw Franssen: *‘Ja hoor, van wie ben je?’* Ik: *‘Ik ben de psycholoog’*. Mw. Franssen: *‘Oh, zo, nou... dat is ook wat’*. Een glimlach verschijnt om mijn mond, er is inderdaad eigenlijk altijd wat als ik langskom. Mw. Franssen: *‘en wat brengt jou hier?’*. Langzaam maar zeker zie ik steeds meer leven in haar ogen verschijnen. Ze probeert rechtop te gaan zitten *‘Ik werk hier en de zusters hebben gevraagd of ik even bij u langs wil komen. Schikt dit u wel op dit moment?’* Mw. Franssen: *‘Waarom?’*.

Eenzamer dan ooit

Goede vraag, denk ik. Ik ben enigszins verrast. Vaak worden mijn bezoeken voor lief aangenomen. Men ondergaat en aanvaardt het zonder verdere vraagstellingen. Maar deze dame is anders, ze wil begrijpen wat er om haar heen gebeurt. Maar met een geheugen dat haar meer en meer in de steek laat, blijkt dit haast ondoenlijk. Halve dagen loopt ze over de afdeling en klampt iedereen aan die ze maar tegenkomt: *‘Waarom zit ik hier, wat heb ik fout gedaan? Mag ik alsjeblieft naar huis?’* Vragen die in de vaart van het verpleeghuis moeilijk te beantwoorden zijn: *‘Mw. Franssen, ga maar even zitten, we komen zo bij u. Mw. Franssen, neem maar een kopje koffie. Nee, uw zoon komt niet.* Ja, mw. Franssen is eenzamer dan ooit. Vooral sinds zij, na het overlijden van zoon Rutger 1,5 jaar geleden, geen bezoek meer ontvangt. Met een steen in haar maag en een verwarde bovenkamer druipt ze af, terug naar haar appartement.

Mw. Franssen: *Waarom komt u precies langs?* Ik: *‘De zusters hebben mij gevraagd bij u langs te komen, omdat u in de nacht vaak wakker bent en over de gang wandelt. Herkent u dat?’* Franssen: *‘Oh ja, dat zou best kunnen’*. Ze kijkt mij recht in mijn ogen aan. Ja. deze blik herken ik. Mw. Franssen zal zich niet snel blootgeven. Deze dame geeft zich niet zomaar weg. Met toestemming van mw Franssen besluit ik gewoon even naast haar te gaan zitten en voor even zeggen we niets.

Vanaf die bewuste middag bezoekt Sarah mw. Franssen wekelijks, en er gebeurt iets bijzonders. Benieuwd? [Lees het hele verhaal op de website van Oud worden met Zorg.](#)

Meer weten

- Lees ook de andere blogs van Sarah Blom:
 - [De maatschappij is niet klaar voor het verpleeghuis](#)

- [Dement en verliefd in het verpleeghuis](#)
 - [Hoe weet je of een verpleeghuis goed is](#)
-

tags:

[Blogs Sarah Blom](#) (11), [Dementie](#) (198), [Veiligheid](#) (134), [Welzijn](#) (153)